

Hulde aan de Schutterij te Rotterdam - 1889

Zilveren slagpenning - 33 mm

Voorzijde: Het gekroonde wapen van Rotterdam. Omschrift: 27 . SEPTEMBER - 3. OCTOBER 1889

Keerzijde: Een muurkroon. Daarboven: HULDE / VAN / DE / BURGERIJ. Daaronder: AAN DE SCHUTTERIJ / VAN / ROTTERDAM / VAN KEMPEN ROTTERDAM.

De eerste grote Rotterdamse havenstaking ontstond in 1889 naar het voorbeeld van de Londense dockwerkersstaking, die daar enige tijd eerder in een succes voor de stakers eindigde. Hierdoor aange-moedigd had de Sociaal Democratische Bond in Rotterdam een vergadering van bootwerkers belegd, waarin eisen werden geformuleerd en een ultimatum werd gesteld. Toen de werkgevers aan de gestelde eisen niet of nauwelijks tegemoetkwamen, brak op donderdagavond 26 september een werkstaking uit, die snel om zich heen greep. De stakers veroorzaakten daarbij veel tumult en trachtten, soms met geweld, het werk te verhinderen aan schepen waar met eigen bemanning of werkwilligen werd gewerkt. Daarbij vielen gewonden en werden er aan het laad- en losgerei van schepen vernielingen aangericht. Ook waren er schermutselingen met de politie. Het gevolg hiervan was dat de hulp werd ingeroepen van de schutterij en van de in de stad gelegeerde mariniers. Door de burgemeester werd een samenscholingsverbod afgekondigd voor elke vereniging van meer dan vijf personen op de openbare weg.

Intussen was er een commissie gevormd van havenwerkgevers die overleg voerde met het stakingscomité. Op maandag 30 september vergaderden ongeveer 1500 stakers in het verkooplokaal aan de Goudsche Singel over de ontstane situatie en de te volgen koers. De arbeiders waren ervan overtuigd dat hun eisen volkomen gerechtvaardigd waren en dat er een eind moest komen aan de in hun ogen erbarmelijke arbeidsomstandigheden in de haven. Door de crisis in de landbouw waren veel werkloze landarbeiders naar Rotterdam getrokken om in de havens werk te zoeken. De werkgevers konden putten uit een overschot aan bootwerkers en maakten daar misbruik van. Wie klaagde, vloog eruit. Werkdagen van 17 uur waren geen uitzondering, het loon was karig en de meeste bootwerkers moesten elke dag opnieuw proberen

werk te vinden. Dit gebeurde dan in havenkroegen, waar het personeel werd aangenomen en uitbetaald. De kasteleins voeren hier wel bij.

Uiteindelijk werd er op 3 oktober een voor de havenwerkers gunstig akkoord bereikt en werd de staking beëindigd. De uurlonen werden fors verhoogd en uitbetaling zou voortaan niet meer in de kroeg, maar op kantoor of in het pakhuis plaatsvinden.

Tijdens de havenstaking hadden de schutters de politie op voorbeeldige wijze geassisteerd met het handhaven van de orde, en dit dagen achtereen, soms 18 uur onafgebroken. Uit erkenning hiervoor werd deze penning later aan de schutters uitgereikt.

Literatuur: Dagblad N.R.C. 27-9/4-10-1889.